

(*Türk Kültüründe Argo*, hzl. Prof. Dr. Emine Gürsoy-Naskali, Doç. Dr. Gülden Sağıol, SOTA Yayınları, Haarlem-Hollanda 2002, s. 93-102.)

OKEY OYUNCULARI ARGOSU

Erdal ŞAHİN*

Okey, iskambil kağıdı yerine plastik, tahta gibi malzemelerden yapılmış taşlar ve bunları dizmeye yarayan ıstakalarla en az iki, en çok dört kişi tarafından on beşer taşla oynanan bir oyundur. Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi'nde okey oyunu, "Jokeri saptamak üzere yere açılan taşı elinde bulundurana bir, tüm taşlarını gruplayıp yere açana iki, yere joker atarak ya da aynı renk ve tür taşları ikili gruplar halinde yan yana getirerek oyunu bitirene dört birim para ödenir. Sıra tekrar ilk dağıtana geldiğinde tur bağlanır ve oyunu kaybeden kazanana iki misli para öder."¹ şeklinde bir tür kumar oyunu olarak izah edilse de oyunun en yaygın türü kahvehane, çay bahçesi, ev gibi yerlerde veya bilgisayar ortamında² arkadaşlar arasında eğlenmek amacıyla oynananıdır. Oyunun bu türünü oynayanlardan derlenerek bildirimize konu olan argo kelime ve deyimlerin kolay anlaşılabilmesi için oyunun bu türünün temel kurallarını kısaca vermek istiyorum.

Oyunun başlangıcında, iki kez atılan zardan çıkan birinci sayı sırasında olan balya üzerinden zardan çıkan ikinci sayı sırasındaki taş alınır ve ters çevrilerek balyanın üzerine açılır. Açılan bu taş *gösterge* veya *gösterme* denir ve bu taş jokeri belirler. Joker, göstermeyle aynı renkte, göstermeden bir sayı fazla olan taştır. Dağıtıcı, kendinden sonraki oyuncuya on beş, kendi de dahil olmak üzere diğer oyunculara on dörder taş verir. Dağıtıcının sağ yanında bulunan ve on beş taşı bulunan oyuncu elindeki fazla taş sağ tarafına masanın üzerine açık bırakmasıyla oyuna başlanır. Oyun, masanın üzerindeki belli balyadan taş çekmek ve masanın üzerine bir taşı açık bırakmak suretiyle, bir oyuncunun elindeki on dört taşı en az üçerli olmak üzere sayılarına veya renklerine göre gruplayarak ya da aynı renk ve rakamlı taşları ikili gruplar halinde yan yana getirerek açmasına kadar devam eder. Oyunda mavi, kırmızı, siyah, yeşil olmak üzere dört tür renkten on üç sayısına-on üç dahil- kadar rakamlı ikişer adet taş vardır.

Oyun esnasında diğer eğlence oyunlarında olduğu gibi çeşitli vücut uzuvlarının hareketleriyle beden dilini kullanarak da anlaşan okey oyuncularının samimi; fakat ilginç

* Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Dili Ana Bilim Dalı Araştırma Görevlisi

¹Okey mad., Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, C. 17, Milliyet, İstanbul 1986.

²Örnek olarak: www.okey.gen.tr

konuştukları dikkat çeker. Bu ilginçlik bilinen kelimelerin anlamlarını veya kısmen de şekillerini değiştirelmesiyle dışarıdan kişiler tarafından anlaşılmalardan ileri gelir.

Argo, başkalarının anlaşılmalamak, farklı bir anlaşma biçimi sağlamaya üzere aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dildeki kelimelere özel anlamlar vermek, bazı kelimelerde değişiklik yapmak, dilin lehçelerinden, eskimiş unsurlarından ve yabancı kökenli şekillerinden de yararlanmak suretiyle oluşturdukları herkesçe anlaşılmalayan kelime ve deyimlerden oluşan, gereğinde mecazlı anlamlara da yer veren özel ve kısmen kaba dil veya söz dağarcığıdır.³

Okey oyununda *okey*, *okey takımı*, *renkli okey*, *renksiz okey*, *eşli okey*, *eşsiz okey*, *joker*, *zar*, *taş*, *ara taşı*, *istaka*, *parti*, *zar tutmak* gibi herkesçe bilinen terimler ve deyimler okey oyuncuları arasında kullanılan ve oyuncu gruplarına göre değişebilen kelime ile deyimler okey oyuncuları argosunu teşkil eder.

Öğretmen, kapıcı, işçi, memur, doktor, avukat, garson, esnaf vb. olarak görev yapan veya öğrenci olarak öğrenim gören ve boş zamanlarında eğlenmek amacıyla okey oynayan kişilerden topladığım argo kelime ve deyimleri ifade ettikleri anlamlara göre beş grupta incelemek mümkündür:

1. Oyunun oynandığı yerle ilgili argo kelimeler:

Oyunun oynandığı kahvehane, çay bahçesi, ev vb. için genellikle “buluşulan veya oyun oynanılan yer” anlamında *mekân* veya *mekân hane* kelimeleri kullanılır. *Mekân hane*, “kahvehane” kelimesi şekil ve anlam yönünden örnek alınarak, yakıştırma yoluyla bu kelimeye benzetilerek Arapça *mekân* ve Farsça *hane* kelimelerinin birleştirilmesiyle anlam yönünden hatalı; fakat muzipçe ve zekice oluşturulmuş bir birleşik kelimedir.

2. Oyun malzemeleriyle ilgili argo kelime ve deyimler:

Okey oyununun oynanması için dört adet istaka, yüz altı adet okey taşı, oyun sonunda oyuncuların aldıkları puanların yazıldığı bir kağıt ve kalemin olması yeterlidir. Oyuncular kullanılan bu malzemelerin yazı dili sözlüklerinde yer alan adlarını kullandıkları gibi bu adların yerine kendilerinin uydurdukları argo kelime veya kelime gruplarını da kullanırlar.

Taşların dizildiği nesne olan istakayla ilgili olarak ‘istaka’ anlamında *akoz* veya *mitra*⁴; oyunun temel malzemesi olan taşlarla ilgili olarak “okeyin tespiti için açılan siyah veya kırmızı *gösterge* taş anlamında *çiçek*⁵ veya *kaymak*; “joker taş” anlamında *çocuk*, *kuku*⁶

³Korkmaz, Prof. Dr. Zeynep, “Argo ve Gizli Dil maddeleri”, Gramer Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1992.

⁴Yunanca “döl yatağı, rahim” demektir.

⁵Açılan taşın rengi düşünölmüştür.

⁶Çingenece “kadının cinsel organı” demektir.

*aspirin*⁷; “aslında joker olarak belirlenen ve üzerinde “joker” yazılı olan ve yaygın okey oyununda genel olarak joker olarak tespit edilmiş taşın sayısını temsil eden taş” anlamında *sahte okey* veya *piç*; “kişinin oyunu için en önemli taş veya joker” anlamında *ana*, *baba*, *yavru*, *şukar* veya *şeytan*⁸; “eksik peri veya tamam iki ayrı peri birleştiren taş” anlamında *amin içi*; “işe yaramayan taş” anlamında *göt*, *sakat* veya *hurda*; “joker olan taştan bir sayı büyük olan taş” anlamında *okeyin ablası*, *okeyin abisi* veya *bir ayağı uzun*; “joker olan taştan bir sayı küçük olan taş” anlamında *okeyin kardeşi* veya *bir ayağı kısa*; “joker olan taşla aynı rakamlı siyah taş” anlamında *kararmış okey*, “jokerle aynı rakamlı mavi taş” anlamında *morarmış okey*, “jokerle aynı rakamlı sarı taş” anlamında *sararmış okey*, “jokerle aynı rakamlı kırmızı taş” anlamında *kızarmış okey*; “farklı renkte aynı rakamlı taşların yan yana getirilmesiyle yapılan per” anlamında *kazık*⁹ veya *erkek*¹⁰; “siyah 11 rakamlı taş” anlamında *Amokachi*; “kırmızı veya sarı 1 rakamlı taş” anlamında *Taffarel*; “kırmızı veya sarı 9 rakamlı taş” anlamında *Hakan*; “kırmızı veya sarı 10 rakamlı taş” anlamında *Tanju*; “ıstakada dizili perlerin her iki tarafındaki uç nokta” anlamında *kafa* gibi kelime ve deyimler; oyun bitiminde alınan puanların yazıldığı kağıtla ilgili olarak *isetabela* veya *defter* gibi kelimeler kullanılır.

3. Oyununun türlü aşamalarıyla ilgili argo kelime ve deyimler:

Okey oyununun başlangıcından bitişine kadar birçok aşaması vardır. Bu aşamalar için herkes tarafından anlaşılan ve yazı dilinde kullanılan kelime veya kelime grupları kullanıldığı gibi bazı oyuncu gruplarında genellikle argo kelime veya deyimlerin tercih edildiği görülür.

Oyuncular “okey oynamak” anlamında *fayans döşemek*, *fayans çizmek*, *karo döşemek*, *duvar örmek*, *kare yapmak*, *kare kurmak*, *dörtlüyü tamamlamak*, *oyun çevirmek*, *kurul kurmak*, *kurul toplamak*, *akademik kurul*, *akademik kurulu toplamak*¹¹; “yenmek istenilen kişiyi sağ tarafa oturtmak” anlamında *koltuğa almak*, “bir oyuncunun sağ tarafına oturmak” anlamında *koltuğa geçmek*; “üç oyuncu diğer dördüncü oyuncuyu yenmek için anlaşmak” anlamında *makasa almak* veya *ablukaya almak*; “taş karıştırmak” anlamında *harç karmak*; “taşları rakamlarını bilerek hileli bir şekilde dizmek” anlamında *taş kurmak*; “siyah veya kırmızı taş açılmak” anlamında *çiçek açmak*; “oyun esnasında elinde joker olduğunun söylenmesi” anlamında *erken uyarı sistemi*; “bir önceki oyunda çok gerekli olduğu halde bulunamayan taş sonraki oyunda ikisi birlikte gelmek” anlamında *özür dilemeye gelmek*; “masanın üzerindeki balyadan taş almak” anlamında *asılmak* veya *çekmek*; “ara taşı gelerek

⁷Her tür rahatsızlık için kullanılabildiği düşünülmüştür.

⁸Şans anlamında düşünülmüştür. Oyun oynayanlara “şeytanın bol olsun!” denir.

⁹Bu tür perler en çok dört taşla yapıldığından ve değişmediğinden “çakılmış” anlamında düşünülmüştür.

¹⁰En çok dört taştan oluştuğundan yeni perler “doğuramayacağı” düşünülmüştür.

¹¹“akademik kurul” ve “akademik kurulu toplamak” deyimleri üniversite mensupları tarafından kullanılır.

yaramak” anlamında *lehimlemek*, *lehim yapmak* veya *kaynak yapmak*; “masanın üzerindeki balyadaki taşı tercih ediş” anlamında *yerde arslan yatar* veya *yer zengindir*; “taşları dikkatle seçip sağdakine taş vermemek” anlamında *taşlamak* veya *ezmek*; “solundaki oyuncudan yarar taş alamamak” anlamında *taşlanmak* veya *ezilmek*; “sağdaki oyuncuya çok yararlı taş vermek” anlamında *düşmek*; “soldan aldığı taşı sağa vermek” anlamında *taşeronluk yapmak*; “sağa taş vererek oyunu devam ettirmek” anlamında *gelmek*; “sağ taraftaki rakip oyuncuya devamlı, yarayan taşlar vermek” anlamında *yaşatmak*, *beslemez* veya *veyayayla esmek*¹²; “beklediği taşın bir üstünü veya altını atarak soldakini yanıltarak taş vermesini sağlamak” anlamında *mektup yazmak* veya *çağrı yapmak*; “soldaki oyuncu yaramaz düşüncesiyle beklenen taşı vermek” anlamında *mektup okumak*, *mektuba cevap vermek* veya *çağrıya cevap vermek*; “ara taşı vermek” anlamında *kanala düşmek* veya *lağım çukuruna düşmek*; “aynı renkte, aynı rakamlı iki taşı yere bırakmak” anlamında *öldürmek*; “taş atmakta kararsız ve endişeli olmak” anlamında *makasta olmak*; “aynı rakamlı, farklı renkli taşlarla per yapmak” anlamında *el erkeğe gitmek*, *el kazık olmak*; “taşları çift çift toplama oyun düzeni kurmak” anlamında *çifte gitmek*; “sıra kendisine geldiği halde oynamadan bekleme durumu” anlamında *ağır çekim*; “oyun her taraftan biterlik durumda olmak” anlamında *on üç kafa tek olmak*; “taşları alışlagelenden değişik şekilde dizmek” anlamında *sanat yapmak*; “rakip oyuncunun istakasındaki taşlara bakmak” anlamında *temaşa etmek*; “rakip oyuncunun istakasındaki taşlara bakmaktan vazgeçmek” anlamında *tezgâhi toplamak*; “bütün perlerini tamamlayıp elinin biter duruma getirdiği halde, bitmeyip okey atmak için oyunu birkaç kez devam ettirmek” anlamında *dönmek*; “oyunu bitirmeyip birkaç kez devam ettiren oyuncudan başka bir rakip oyunu bitirmek” anlamında *dönmeyi toplu yemek* veya *okeyi kışında patlatmak*; “bir bitişlik sayısı kalmak” anlamında *potaya girmek*; “taşları göstererek oyunu bitirmek” anlamında *mayna*, *mayna etmek* veya *açmak*; “taşları istakalardan tekrar masanın üzerine bırakmak” anlamında *dökmek*, *devirmek* veya *yıkmak*; “oyunu kazanmak, yenmek” anlamında *bırakmak*, *koymak* veya *çocuğu koymak*; “oyunu kaybetmek, yenilmek” anlamında *morarmak*, *mort olmak* veya *göt olmak*; “yazıcı sayıları yanlış yazarak oyunu kendi lehine çevirmek” anlamında *tabelada yenmek* veya *tabeladan geçirmek*, “yazıcının hileli yazışının kurbanı olmak” anlamında *tabelada yenilmek* veya *tabeladan geçmek*; “oyunu çok iyi bildiğini iddia etmek” anlamında *kitabını yazmak* gibi argo kelime ve deyimler kullanırlar.

4. Oyuncularla ilgili argo kelime ve deyimler:

Oyuncular tarafından kendilerini veya diğer rakip oyuncuları ifade ederken “sağ taraftaki rakip oyuncu” anlamında *koltuk*¹³ veya *koltuk altı*; “taşların karıştırılmasını abartan

¹²Sağdaki oyuncuyu “rahatlatmak, serinletmek” düşünülmüştür.

¹³Bu kelime aslında “kayıрма” anlamında düşünülmüştür; ama genellikle kelimenin asıl çağrıştırdığı anlam “kayırılmayacak rakip”tir.

oyuncu” anlamında *çamaşırıcı*, *çamaşırıcı kadın* veya *çamaşır makinesi*; “şanslı” anlamında *ballı*; “sağındaki oyuncuya devamlı yarayan taşlar veren oyuncu” anlamında *bavul*, *asker bavulu*, *çanta*, *asker çantası*, *çuval*, *yayla* veya *besleme*; “soldaki rakipten aldığı taşı sağdakine veren oyuncu” anlamında *taşeron*¹⁴; “sağıdaki rakibe devamlı 1, 2, 3 gibi küçük rakamlı taş atan oyuncu” anlamında *findıkçı*; “yavaş oynayarak bekleten oyuncu” anlamında *istasyon*, *durak* veya *Himmet Dede Durağı*¹⁵; “taşlardan ikisini çıkartarak birini sağ tarafına diğerini sol tarafına bırakan oyuncu” anlamında *merdaneli çamaşır makinesi*; “bütün perlerini tamamlayıp elinin biter duruma getirdiği halde, bitmeyip okey atmak için oyunu birkaç kez devam ettiren oyuncu” anlamında *Süleyman Pervane*¹⁶ veya *Mevlâna*¹⁷; “oyunu kazanan, yenen” anlamında *Del Pihero*¹⁸; *Balatlı Mişon*¹⁹, *kral*, *hakan* veya *profesör*; “oyunu iyi oynayamayan ve devamlı yenilen oyuncu” anlamında *ango*²⁰, *angora*²¹, *yeşil ördek*, *fiks*, *kefal*, *kek*, *üzümlü kek*, *sandalye*, *masa*, *duvar* veya *takoz*; “puanları yazan oyuncu veya seyirci” anlamında *tabelacı* gibi argo kelime ve deyimler kullanılır.

5. Oyunu seyredenlerle ilgili argo kelimeler:

Seyirciler için ise “çayları masadan bedava içen seyirci” anlamında *beleşçi*; “masaların köşe yanlarına oturarak oyunu izleyen seyirci” anlamında *yancı*²² veya *balkon*²³ argo kelimeleri kullanılır.

Okey oyuncuları argosu söz hazinesinin bir bölümü, yazı dilinde kullanılan kelime ve deyimler ile argo sözlüklerinde yer alan argo kelime ve deyimlerden oluşur. Yukarıda, oyunda kullanıldıkları yerleri ve anlamlarını vermeye çalıştığımız 140 argo kelime ve deyimden *ablukaya almak*, *bavul*, *bırakmak*, *çamaşır makinesi*, *çamaşırıcı*, *çanta*, *çiçek açmak*, *çocuk*, *dökmek*, *durak*, *düşmek*, *erkek*, *ezilmek*, *gösterge*, *gösterme*, *hakan*, *kaynak yapmak*, *masa*, *profesör*, *sandalye*, *takoz*, *taşeron*, *taşlamak*, *taşlanmak*, *yancı*, *yaşatmak*,

¹⁴Bu argo kullanılırken kelimenin bünyesindeki ‘taş’tan hareketle Türkçe taş ve taşı- fiilleri düşünülmüştür.

¹⁵Sivas ve Kayseri arasında yer alan bu istasyonda tren özellikle kömür veya su almak için uzun süre beklermiş.

¹⁶“Geceleri ışık çevresinde dönen küçük kelebek ve döndüğünde bir mekanizmayı işleten bir eksene dikey olarak bağlanmış, iki veya ikiden çok kanattan yapılmış alet” anlamları düşünülmüştür.

¹⁷Mevlâna’nın “sema yapma”sı düşünülmüştür.

¹⁸Ünlü İtalyan futbolcu.

¹⁹Çok iyi okey oynadığı bilinen bir kişi.

²⁰Angut kelimesinin ilk hecesi muhafaza edilmiş, ikinci hecenin de ilk sesi durumunda bulunan konsonant alınmış ve arkasından Zeyno, Hüso, Haso, Cemo vb. örneklerinde olduğu gibi küçültme eki +o getirilmiştir. (Emine Gürsoy-Naskali, Kelime Gövdesinde Ses Değişmesi ile Yapılan Küçültmeler ve Bir Ablaut Örneği, 3. Uluslararası Türk Dil Kurultayı 1996, TDK Yay., Ankara 1999, s. 493.)

²¹Yunanca “hıyar” anlamındadır.

²²Seyircilerin yanda bulunmaları ve bazen yanlarındaki oyuncuların oyununa yardım etmek amacıyla müdahale etmeleri düşünülmüştür; zira Türkçe Sözlük’te bu kelimenin gerçek anlamı “düşmana karşı ilerleyen bir kuvvetin yandan gelebilecek baskınlardan korunmak amacıyla çıkardığı emniyet birliği”dir.

²³Kelimenin “Tiyatro ve sinema gibi büyük salonlarda asma kat” anlamı düşünülerek kullanılır.

yayla gerçek veya mecazî anlamlarıyla sadece yazı dili sözlüklerinde, *angora, beleşçi, çocuğu koymak, göt olmak, kuku, makasa almak, mitra, şukar* türlü alanlarda değişik anlamlarıyla sadece argo sözlüklerinde, *açmak, asılmak, aspirin, baba, ballı, çekmek, çiçek, çuval, devirmek, duvar, düşmek, ezmek, fındıkçı, göt, hurda, istasyon, kafa, kaymak, kazık, kek, koltuk, koymak, kral, lehimlemek, mayna etmek, mayna, mekân, öldürmek, sakat, şeytan, tabela, tabelacı, yavru, yıkmak* gerçek veya mecazî anlamlarıyla yazı dili sözlüklerinde ve argo anlamlarıyla argo sözlüklerinde okey oyuncularından farklı anlamlarda yer almaktadır.

Bunların dışında okey oyuncuları argosunda yer alanağır *çekim, akademik kurul, akademik kurulu toplamak, amin içi, ango, asker bavulu, asker çantası, bir ayağı kısa, bir ayağı uzun, çağrı yapmak, çağrıya cevap vermek, çamaşırıcı kadın, çifte gitmek, dörtlüyü tamamlamak, el erkeğe gitmek, el kazığa gitmek, erken uyarı sistemi, fayans döşemek, harç karmak, kanala düşmek, karamış okey, kare kurmak, kare yapmak, kızarmış okey, kitabını yazmak, koltuğa almak, koltuğa geçmek, kurul kurmak, kurul toplamak, lağım çukuruna düşmek, lehim yapmak, makasta olmak, mekânthane, mektuba cevap vermek, mektup okumak, mektup yazmak, merdaneli çamaşır makinesi, morarmak, morarmış okey, mort olmak, okeyin abisi, okeyin ablası, okeyin kardeşi, on üç kafa tek, oyun çevirmek, özür dilemeye gelmek, potaya girmek, sahte okey, sanat yapmak, sararmış okey, tabeladan geçirmek, tabeladan geçmek, tabelada yenilmek, tabelada yenmek, taş kurmak, taşeronluk yapmak, üzümlü kek, yayla esmek, yer zengindir, yerde arslan yatar* gibi kelime ve deyimler gerek gerçek veya mecazî anlamlarda yazı dili sözlüklerinde ve gerekse değişik argo anlamlarda argo sözlüklerinde bulunmamaktadır.

Okey oyuncuları argosunda, yazı dilinden veya başka alanların argosundan alınmış veya oluşturulmuş kelime ve deyimlerin yanında *Amokachi, Balatlı Mişon, Del Piyaro, Hakan, Himmet Dede Durağı, Mevlâna, Süleyman Pervane, Tafferel, Tanju* gibi özel adlar da adı oldukları kişilerin belirgin özellikleri düşünülerek oyunla ilgili yeni anlamlar yüklenmek suretiyle kullanılmışlardır.

Okey oyununcuları argosunda tek başına veya bir deyim ya da kelimenin bünyesinde bulunan Arapça *asker, beleş, cevap, harç, kafa, kitap, lehim, makas, mekân, mektup, merdane, özüir, sakat, sanat, sandalye, şeytan*; Farsça *çamaşır, çift, çuval, duvar, fındık, hakan, hane, hurda, sahte, zengin*; Fransızca *akademik, aspirin, fayans, fiks, istasyon, kanal, kare, per, profesör, sistem, taşeron*; İtalyanca *abluka, bavul, makine, masa, mayna, mort, tabela*; Yunanca *angora, lağım, mitra, takoz*; İngilizce *okey, kek*; Çingenece *kuku, şukar*; Slavca *kral* gibi yabancı kelimeler okey oyuncuları tarafından yazı dili ya da argo sözlüklerindeki şekilleriyle alınarak değişik anlamlar yüklenerek kullanılmıştır. İncelememize

göre okey oyuncularını argosunda doğrudan doğruya bir yabancı dilden alınarak kullanılmış kelime bulunmamaktadır.

Türkçe argo sözlüklerinde birçok kelime, bir anlam olayı ve aynı zamanda bir söz sanatı olan deyim aktarması yoluyla yer almıştır. Okey oyuncularını argosunda kullanılan *ağır çekim, amın içi, ana, ara, aspirin, baba, balkon, bavul, çamaşır makinesi, çamaşırçı kadın, çamaşırçı, çanta, çiçek, çocuk, çuval, durak, duvar, erkek, fındıkçı, fiks, göt, hakan, hurda, istasyon, kafa, kazık, kek, koltuk, kral, masa, merdaneli çamaşır makinesi, mitra, profesör, sakat, sandalye, şeytan, tabela, tabelacı, takoz, taşeron, üzümlü kek, yancı, yavru, yayla* gibi kelimelerde deyim aktarımı sözkonusudur.

Sonuç olarak, okey oyuncularını gelişmiş, oldukça zengin ve nükteli bir argoya sahiptirler.

KAYNAKLAR

AKSAN, Doğan, “Argo”, *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dil Bilim*, C. 1, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara 1990, s. 89-90.

AKSOY, Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, 3 cilt, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1971, 1976, 1977.

AKTUNÇ, Hulki, *Türkçenin Büyük Argo Sözlüğü (Tanıklarıyla)*, Yapı Kredi Yay., İstanbul 1998.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Türk Argosu*, bs. 6, Aydın Kitabevi, Ankara 1980.

GÜRSOY-NASKALİ, Prof. Dr. Emine, “Kelime Gövdesinde Ses Değişmesi ile Yapılan Küçültmeler ve Bir Ablaut Örneği”, *3. Uluslararası Türk Dil Kurultayı 1996*, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara 1999, s. 491-494.

Komisyon, *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, C. 17, Milliyet, İstanbul 1986.

Komisyon, *Türkçe Sözlük*, 2 cilt, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara 1988.

PÜSKÜLLÜOĞLU, Ali, *Türkçe Deyimler Sözlüğü*, Arkadaş Yayınları, Ankara 1995.

Okey Oyuncuları Argo Kelime ve Deyimlerinin Alfabetik Listesi

	<i>amın içi</i>	<i>asker bavulu</i>
<i>ablukaya almak</i>	<i>Amokachi</i>	<i>asker çantası</i>
<i>açmak</i>	<i>ana</i>	<i>aspirin</i>
<i>ağır çekim</i>	<i>ango</i>	<i>baba</i>
<i>akademik kurul</i>	<i>angora</i>	<i>Balatlı Mişon</i>
<i>akademik kurulutoplamak</i>	<i>asılmak</i>	<i>balkon</i>

<i>ballı</i>	<i>fındıkçı</i>	<i>mayna etmek</i>
<i>bavul</i>	<i>fiks</i>	<i>mekân</i>
<i>beleşçi</i>	<i>göt</i>	<i>mekânthane</i>
<i>besleme</i>	<i>hakan</i>	<i>mektuba cevap vermek</i>
<i>bırakmak</i>	<i>Hakan</i>	<i>mektup okumak</i>
<i>bir ayağı kısa</i>	<i>harç karmak</i>	<i>mektup yazmak</i>
<i>bir ayağı uzun</i>	<i>Himmet Dede Durağı</i>	<i>merdaneli çamaşır</i>
<i>çağrı yapmak</i>	<i>hurda</i>	<i>makinesi</i>
<i>çağrıya cevap vermek</i>	<i>istasyon</i>	<i>Mevlâna</i>
<i>çamaşır makinesi</i>	<i>kafa</i>	<i>mitra</i>
<i>çamaşırıcı kadın</i>	<i>kanala düşmek</i>	<i>morarmak</i>
<i>çamaşırıcı</i>	<i>karamış okey</i>	<i>morarmış okey</i>
<i>çanta</i>	<i>kare kurmak</i>	<i>mort olmak</i>
<i>çekmek</i>	<i>kare yapmak</i>	<i>okeyin abisi</i>
<i>çiçek</i>	<i>kaymak</i>	<i>okeyin ablası</i>
<i>çiçek açmak</i>	<i>kaynak yapmak</i>	<i>okeyin kardeşi</i>
<i>çifte gitmek</i>	<i>kazık</i>	<i>on üç kafa tek olmak</i>
<i>çocuğu koymak</i>	<i>kek</i>	<i>oyun çevirmek</i>
<i>çocuk</i>	<i>kızarmış okey</i>	<i>öldürmek</i>
<i>çuval</i>	<i>kitabını yazmak</i>	<i>özür dilemeye gelmek</i>
<i>Del Piyero</i>	<i>koltuğa almak</i>	<i>potaya girmek</i>
<i>devirmek</i>	<i>koltuğa geçmek</i>	<i>profesör</i>
<i>dökmek</i>	<i>koltuk</i>	<i>sahte okey</i>
<i>dörtlüyü tamamlamak</i>	<i>koymak</i>	<i>sakat</i>
<i>durak</i>	<i>kral</i>	<i>sanat yapmak</i>
<i>duvar</i>	<i>kuku</i>	<i>sandalye</i>
<i>düşmek</i>	<i>kurul kurmak</i>	<i>sararmış okey</i>
<i>el erkeğe gitmek</i>	<i>kurul toplamak</i>	<i>Süleyman Pervane</i>
<i>el kazık olmak</i>	<i>lağım çukuruna düşmek</i>	<i>şeytan</i>
<i>erkek</i>	<i>lehim yapmak</i>	<i>şukar</i>
<i>erken uyarı sistemi</i>	<i>lehimlemek</i>	<i>tabela</i>
<i>ezilmek</i>	<i>makasa almak</i>	<i>tabelacı</i>
<i>ezmek</i>	<i>makasta olmak</i>	<i>tabelada yenilmek</i>
<i>fayans çizmek</i>	<i>masa</i>	<i>tabelada yenmek</i>
<i>fayans döşemek</i>	<i>mayna</i>	<i>Taffarel</i>

takoz

Tanju

taş kurmak

taşeron

taşeronluk yapmak

taşlamak

taşlanmak

temaşa etmek

üzümlü kek

yancı

yaşatmak

yavru

yayla

yer zengindir

yerde arslan yatar

yıkmak